

Prezydent Miasta Lublin

Załącznik do zarządzenia nr 64/5/2019 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 maja 2019 r.
w sprawie stwierdzenia nieważności stanowiska Rady Dzielnicy Czechów Południowy z dnia 1 kwietnia 2019 roku
w sprawie przebiegu kampanii referendalnej dotyczącej przyszłości Górek Czechowskich

Uzasadnienie

Stanowisko Rady Dzielnicy Czechów Południowy z dnia 1 kwietnia 2019 roku w sprawie przebiegu kampanii referendalnej dotyczącej przyszłości Górek Czechowskich, doręczone Prezydentowi Miasta Lublin w dniu 10 kwietnia 2019 r., podjęte zostało z istotnym naruszeniem przepisów prawa.

Na mocy § 23 ust. 1 Statutu Dzielnicy Czechów Południowy stanowiącego załącznik do uchwały nr 615/XXIX/2009 Rady Miasta Lublin z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie nadania statutu Dzielnicy Czechów Południowy (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2009 r. Nr 65, poz. 1584, z późn. zm.) - zwanego dalej „Statutem Dzielnicy” - Prezydent Miasta sprawuje nadzór nad Radą i Zarządem Dzielnicy na podstawie kryterium zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodnie z ustępem 3 przywołanego § 23 Statutu Dzielnicy uchwały Rady lub Zarządu Dzielnicy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały organu Dzielnicy w całości lub części orzeka w formie zarządzenia Prezydent Miasta. W przypadku jednak nieistotnego naruszenia prawa, Prezydent Miasta nie stwierdza nieważności uchwały Rady lub Zarządu Dzielnicy, ograniczając się do wskazania pismem, że uchwała Rady lub Zarządu Dzielnicy została podjęta z naruszeniem prawa (por. § 23 ust. 6 Statutu Dzielnicy).

Statut Dzielnicy wyróżnia zatem dwie kategorie wad uchwał Rady lub Zarządu Dzielnicy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. To rozgraniczenie kategorii wad uchwał organów Dzielnicy ma znaczenie prawne dla dopuszczalności rozstrzygnięcia podjętego przez Prezydenta Miasta w ramach sprawowanego nadzoru. Wprawdzie Statut Dzielnicy nie określa rodzaju naruszeń prawa, które należy zakwalifikować do istotnego naruszenia prawa jednakże w orzecznictwie sądowym w odniesieniu do uchwał podejmowanych przez rady gmin przyjmuje się, że są to takiego rodzaju naruszenia prawa jak: podjęcie uchwały przez organ niewłaściwy, brak podstawy do podjęcia uchwały określonej treści, niewłaściwe zastosowanie przepisu prawnego będącego podstawą podjęcia uchwały oraz naruszenie procedury podjęcia uchwały (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 października 2003 r. sygn. akt II SA/Wr 1501/03, Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2004 r. Nr 21, poz. 649). Wobec powyższego Prezydent Miasta każdorazowo, dokonując ustalenia zgodności z prawem podjętej przez Radę Dzielnicy uchwały, jest zobligowany wywieść z przepisów prawa określony rodzaj naruszenia.

W świetle powyższego dokonano następujących ustaleń.

Na I. posiedzeniu Rady Dzielnicy Czechów Południowy w dniu 1 kwietnia 2019 r. został wniesiony projekt stanowiska w sprawie przebiegu kampanii referendalnej dotyczącej przyszłości Górek Czechowskich. Projekt ten wniósł jeden z członków Rady Dzielnicy. Następnie projekt został poddany pod głosowanie. Po przeprowadzonym głosowaniu Rada Dzielnicy Czechów Południowy przyjęła przedmiotowe stanowisko. Powyższe okoliczności organ ustalił w oparciu o protokół I. posiedzenia Rady Dzielnicy Czechów Południowy oraz pismo Przewodniczącej Rady Dzielnicy Czechów Południowy z dnia 16 maja 2019 r.

Przedmiotowe stanowisko zostało doręczone Prezydentowi Miasta Lublin w dniu 10 kwietnia 2019 r.

W tym miejscu należy podnieść, że Rada Dzielnicy jako organ kolegialny działa *in pleno*, podejmując uchwały. Zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 1-4 Statutu Dzielnicy w brzmieniu obowiązującym w dniu podjęcia przedmiotowego stanowiska, Rada realizuje zadania określone w § 5 Statutu Dzielnicy poprzez podejmowanie uchwał, stanowisk, opinii i apeli.

Zgodnie natomiast z § 13 ust. 3 Statutu Dzielnicy do stanowisk, apeli i opinii podejmowanych przez Radę ma zastosowanie tryb podejmowania uchwał.

Przepis zaś § 14 ust. 5 Statutu Dzielnicy stanowi, iż projekty uchwał, dotyczących zadań wymienionych w § 5 wraz z uzasadnieniem mogą wносить: Przewodniczący Rady, Zarząd, komisja powołana przez Radę lub co najmniej 3 członków Rady.

Jak wynika z protokołu I. posiedzenia Rady Dzielnicy Czechów Południowy oraz z pisma Przewodniczącej Rady Dzielnicy Czechów Południowy z dnia 16 maja 2019 r. projekt przedmiotowego stanowiska został wniesiony przez jednego z członków Rady, a następnie poddany pod głosowanie.

W związku z powyższym należy uznać, iż doszło do istotnego naruszenia § 14 ust. 5 w związku z § 13 ust. 3 Statutu Dzielnicy, ponieważ stanowisko zostało podjęte bez zachowania określonych w Statucie Dzielnicy wymogów proceduralnych w zakresie trybu jego podjęcia, bowiem projekt stanowiska wniesiony został przez jednego członka Rady.

W tym miejscu należy wskazać, że Statut Dzielnicy nadany przez Radę Miasta Lublin w oparciu o delegację zawartą w art. 35 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) stanowi o ustroju dzielnicy.

Jednocześnie Statut Dzielnicy – stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym – jest aktem prawa miejscowego, który ma przymiot przepisu powszechnie obowiązującego na obszarze gminy, wiąże organy dzielnicy i może być podstawą ich działania, w tym podejmowania uchwał przez Radę Dzielnicy. W konsekwencji, jako jeden z podstawowych aktów, reguluje funkcjonowanie

jednostek pomocniczych gminy, zawiera przepisy określające m.in.: ścieżkę legislacyjną, która obejmuje: wskazanie podmiotów, którym przysługuje prawo inicjatywy uchwałodawczej, wymogi formalne projektu, obowiązek lub uprawnienie zasięgnięcia opinii komisji oraz tryb procedowania.

W § 14 ust. 5 Statutu Dzielnicy określono krąg podmiotów, którym przysługuje prawo wnoszenia projektów uchwał, natomiast zgodnie z § 13 ust. 3 Statutu Dzielnicy przepis ten stosuje się także do podejmowanych przez Radę stanowisk. Na mocy § 14 ust. 5 Statutu Dzielnicy inicjatywa uchwałodawcza oznaczająca uprawnienie określonego podmiotu do przedłożenia organowi stanowiącemu propozycji regulacji danej materii w formie projektu uchwały – została przyznana: Przewodniczącemu Rady, Zarządowi, komisji powołanej przez Radę lub co najmniej 3 członkom Rady. Powyższe oznacza, że statut nie przyznaje uprawnienia do wnoszenia projektów aktów podejmowanych przez Radę każdemu członkowi Rady indywidualnie.

Skorzystanie z prawa inicjatywy uchwałodawczej przez podmiot do tego nieuprawniony – nie wymieniony w § 14 ust. 5 Statutu Dzielnicy – musi być zatem uznane za działanie wbrew ustalonej w tym Statucie ścieżce legislacyjnej – procedurze podejmowania uchwał. Podjęcie natomiast przez Radę Dzielnicy uchwały wbrew ustalonej procedurze należy zakwalifikować jako istotne naruszenia prawa.

Zgodnie z poglądami prezentowanymi w orzecznictwie sądów administracyjnych istotne naruszenie prawa może polegać na naruszeniu prawa materialnego albo procesowego. Istotne uchybienia w zakresie norm procesowych i ustrojowych stanowią przesłankę materialnoprawną wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie stwierdzenia nieważności uchwały (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 13 września 2005 r. sygn. akt II OSK 64/2005).

Do istotnych naruszeń przepisów skutkujących stwierdzeniem nieważności uchwały zalicza się między innymi te, które regulują procedurę podejmowania uchwał. Podjęcie uchwał wymaga zachowania odpowiedniego trybu i czasu umożliwiającego radnym powzięcie decyzji co do udziału w posiedzeniu i właściwego przygotowania się do niej. Radni muszą mieć możliwość zapoznania się z projektami uchwał, które mają być podjęte, rozważenia argumentów przemawiających za przyjęciem określonych rozwiązań lub przeciwko nim. Nie można uznać za zgodne z prawem podejmowanie uchwał wbrew przyjętej inicjatywie uchwałodawczej.

Powyższe znajduje potwierdzenie w wyroku z dnia 29 października 2004 r., sygn. akt II SA/Wr 1405/03, w którym Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu za istotne naruszenie przepisów statutu gminy stanowiącego akt prawa miejscowego uznał podjęcie uchwały, której projekt został wniesiony przez grupę osób, którym nie przysługiwała inicjatywa uchwałodawcza. Powyższe orzeczenie zapadło wprawdzie na kanwie naruszenia statutu jednostki samorządu terytorialnego jednakże ma odpowiednie zastosowanie do niniejszej sprawy i naruszenia trybu podejmowania uchwał, zawartych w akcie prawa miejscowego, jakim jest Statut Dzielnicy.

Niewątpliwie akty uchwalane przez Radę Dzielnicy powinny pozostać w zgodzie z przepisami Statutu Dzielnicy. W konsekwencji, uchwały Rady Dzielnicy, które pozostają w sprzeczności z postanowieniami Statutu Dzielnicy, należy traktować jako wymagające stwierdzenia nieważności przez organ wskazany w Statucie Dzielnicy tj. Prezydenta Miasta Lublin.

W świetle powyższych ustaleń stwierdzenie nieważności stanowiska Rady Dzielnicy Czechów Południowy z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie przebiegu kampanii referendalnej dotyczącej przyszłości Górek Czechowskich jest uzasadnione.